

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus »Fejérmegyei Napló« a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására »Fejérmegyei Napló« czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük. XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:

Egészévre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:

BILKEI FERENCZ.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent-István-tér 1.

Egyes számok kaphatók: Rotter L, Weisz H. és Krausz V. tőzsdéjében.

A hajsza.

A felirati vitában nem arról vitáznak, hogy jó-e a kormánypárt felirata, vagy rossz-e, hanem minden párt ambícióját találja abban, hogy miként tud régi, rozsdás és kopott fegyvereket előrángatni, a melyekkel a néppárton egyet üthet.

Hogy a néppárt valóban komoly ellenzék; hogy valóban ellensége a mai rendszernek, a mely 34 esztendő óta csak cifra nyomorúságot hozott ránk; hogy valóban sok kellemetlenséget okozott a kormánypártnak is, a Kossuth-pártnak is a multban s hogy most minél lejjebb akarják szállítani a nimbuszát s minél inkább tehetetlenné tenni jövőjének: mindez csak azt mutatja, hogy a néppárt igazi ellenzéki párt, a melytől a liberalizmusnak félnie kell. Ezért közöl minden liberális lap ferde és a néppárt ellen kihelyezett tudósításokat az országgyűlés lefolyásáról.

Honnan is szedik elő fegyvereiket?

Első sorban azt firtatják, hogy a választásoknál ki mennyire lőtt túl a célon. Édes Istenem! ha valaki meg van győződve elveinek egyedül helyes voltáról, a ki másokat is a maga részére óhajt hódítani, lehetetlen, hogy többet ne mondjon, mint a mennyit a higgadt élet megfontolt

pillanataiban szokott mondani. Hogy mire nem visz az erős meggyőződés, eléggé meggyőződhetik róla bárki, ha például veszi a helybeli függetlenségi eszméket támogató organumot, a melyben csak úgy pufog a »hazaáruló« megtisztelő jelző, a hol még a hölgyek is hopszasszák, a az átkos Ausztria mérges légkörében növelkedtek fel. Pedig nincs is választás. Egy fejérmegyei képviselőjelölt azt hirdette a néppárttól, hogy Magyarországot a pápának akarja eladni. Egy másik úgy magyarázta a kettős adóhivatali könyvvitelt, hogy akkor duplán fizetjük az adót. Ki veszi az ilyesmit komoly rovásra, nem inkább azt kell-e róla mondani, hogy választási fegyver, a mely mindenütt használatos.

De hát az ilyet miért nem használnák fel a néppárt ellen választás után?

A másik nagy ütés a nemzetiségekkel való paktálás. Komolyabb alapja sehol sincs, minthogy egy tót lap szerkesztője kissé túllőtt a célon. De azért telekiabálták a világot. A néppárt nemzetiségi programja teljesen ugyanaz, a mi a kormánypárté. A nemzetiségi jelölteknek ellenjelöltet állított s míg a kormánypártiak vagy ellene szavaztak a néppártnak, vagy semlegesek maradtak, a néppárt bebizonyította, hogy fölveszi a harcot a

nemzetiségekkel szemben, sőt a hol más-ként nem lehetett, rászavazott a kormánypártra, csakhogy a nemzetiségi jelölt diadalra ne jusson.

Végigolvastuk az országgyűlési beszédek pro és contra és meggyőződünk, hogy az egész fölháborodás műfelháborodás és hogy mesterséges eszközökkel szítják.

Büszkék vagyunk, hogy a keresztények pártjával szemben a kormánypárt és a kormánypárti Kossuth-párt letűzesebb katonáit kívánja vitétni a harcba és még azok sem tudnak egyéb argumentumot ütni, mint elcsépelet szalmát. Bizonyos, hogy ez csak edzi az erőt, tömődnek az izmok, élesednek az argumentumok.

A néppárt be fogja bizonyítani ebben a ciklusban is, hogy a képviselőháznak legagilisabb és legéletrevalóbb pártja.

Az autonomiáról.

Kevésbé helyeselhető határozatának azon része, mely szerint a kormányhoz is hasonló tartalmu felszólalást intézett. A kormánytól nem kegyet kérünk, hanem jogot követelünk. Visszaköveteljük az önrendelkezés jogát, melyre az állam elvesztette címét. A történelmi mult nem lehet rá nézve jogcím, mert a felekezetek egyen-

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZAJA.

Pensióban.

Keserű István táblabíró ur megülvén hivataloskodásának harminc éves jubileumát, meghatva mondott köszönetet az őt üdvözölő küldöttség szónokának a lelkes ovációkért, valamint Ő Felségének a királynak is, a ki hű alattvalóját érdemtelenül kitüntette a királyi tanácsosi címmel. S miután késő éjnek idején hazajött a Profétához címzett vendéglőből a tiszteletére tartott banketről, levelet irt az igazságügyi miniszter ur ő excellenciájának, tudatván vele tiszteletteljesen, hogy megromlott egészségi állapota miatt lemond hivataláról.

Azt hiszem, az volt az első valótlanág, a mit a törvényszéki bíró ur tudva állított valaha, tudniillik, hogy ő beteg lett volna. Oly egészséges volt, mint a makk. A harminc esztendő a bírósági helyiségek fülledt szobáiban semmit sem ártott egészségének.

Harminc esztendő óta egyforma egészségnek örvendett. De hát valamivel csak meg kellett indokolni a lemondást, miután nem várta be a negyven év szolgálati időt, a miért aztán teljes nyugdíj jár.

Oh, gondolta Keserű, a kegyelmes ur tizenöt esztendeje nem látott engem. Együtt bíraskodtunk a törvényszéknél, azóta ő miniszter lett, én táblabíró — elfelejtett az engem úgy, mintha soha sem látott volna.

S ebben tökéletesen igaza is volt Keserű Istvánnak. Kérvényt elég gyorsan elintézték s jubileuma után egy pár héttel ott ült a Tisza

kávéház nagy ablakánál, finom szivarból ereget ve a füstöt s önelégült kárörvendéssel fogadta hivatalba siető kollegáinak s egykori alatosainak köszöntését.

— Mentek robotolni, mentek intrikálni, gondolta. Azután hozzátette:

— No, nekem elég volt.

Keserű István tudta, mit csinál, midőn a teljes nyugdíj elérése előtt penzionáltatta magát. Nem volt neki érdemes tovább szolgálni. Ötven-négy éves volt, izmos s évezte, hogy élvezni tudja még az élet édes örömeit. Igen takarékosan élt, még az 1000 forintos albírói fizetéséből is félre tudott tenni egypár tizest, hisz senkire sem kellett költenie; agglégény maradt. Így gyűlt össze néhány ezer forint. Azután a miről senki nem tudott, néhány hónap előtt az égből potytyant elé valami huszezer forintocská. Örökölt egy nagybácsitól, akit életében egyszer látott. Néhai falusi uszoros volt az öreg és négy község lakossága átkozta el a pénzt, a mit halomba gyűjtött; egy szép napon megütötte a guta s csak annyi ideje maradt, hogy elmondhassa az ágyához hivatott hivatalos közegnek, hogy unoka öccsére hagyja minden vagyonát.

Keserű István felvette az örökölt pénzt s a szépen megtakarított zecreskél mellé tette a takarékbá gyűmölcsözni. Kényelmes és gondatlan élet tegetett feléje, kárpótlás a munkában és a föllebbvalók iránt érzett keserőségekben eltelt életét.

A szabadság első három hónapja úgy elrepült, mint egy álom. Nagyszerűen érezte magát. Odahaza reggelizett, azután elment sétálni a városban, bejárta a nagy piacot s nagy gyönyörűséggel nézegette a dolguk után lóto-futó embe-

reket. Azután vagy látogatóba ment, vagy haza, a megérkezett lapokat olvasgatni. Megebédelt, utána a kaszinóba ment, a hol már a régi cimborák várták a tarokkal, vagy sakkal. Este vendéglőben vacsorált s ha akadt jó kompánia, bizony el-el mulatott a nyugalmazott táblabíró ur a reggeli óráig is.

Egy ilyen vidámon elhőtött éjszaka után ballagott hazafelé Keserű ur, mikor az a fatális baleset érte, hogy megbottolt valami kis gödörben és elbukván oly szerencsétlenül esett el, hogy kifccamította a lábát. A nyoszörgő urat az éjjeli őr találta meg és szállította haza.

Keserű István most volt beteg életében először. Igaz, nem volt nagy betegségben. Fájdalmas műtéttel helyre tették a lábát, de azután jó volt minden.

Csakhogy éppen hogy ágyban kellett maradnia a bekötözött lábával. S naphosszat ott feküdt egyedül szobájában, mert az ápolónőt, a ki vén, csúf és barátságtalan volt, már másnapra elkergette. Inkább egyedül nyujtozkodott és ási-tot. Igaz, hogy jóbarátai, ismerősei hébe-korba meglátogatták, az első hetekben gyakrabban, de azután már elmaradoztak, mint a hogy az történni is szokott.

A beteg urat napról-napra jobban gyötörte az unalom s magány.

Megunta az olvasást, étvágya sem volt már a sok fekvéstől. Egy feküdt az ágyban, mint egy darab fa. Vendégeit a kik hébe-korba meglátogatták, megülölte, mert mindegyiknek az arcáról leolvasta a mehetnéket, és hogy csak muszájból jöttek el hozzá.

A nyugalmazott táblabíró ahogy ott feküdt az ágyban szomorkodva, töprengve, rájött arra

jogusításával és a felekezeti kimondataival épen e multat tagadta meg. Tehát az állam a jogokat, melyeket az egyház kárára használ, ma már csak bitorolja.

Voltak, kik azért idegenkedtek az autonómiától, mivel annak szervezetét hitelbe ütközőnek, a kath. egyház hierarchicai szervezetével össze nem egyezhetőnek gondolták. Ez téves vélemény, melyet megcáfol az egyháznak 2000 éves joggyakorlata. Tény az, hogy az egyház a századok folyamán vagy önként (per privilegium gratiosum és remuneratorium) vagy pedig a körülmények kényszer hatása alatt világiaknak is engedett át bizonyos jogokat s azokat konkordatumokban, az államokkal kötött egyezményekben is biztosította. A püspöki hatalom nem is olyan természetű, hogy minden részletében abszolúte érintetlen volna és vele szemben a jogszerzésnek helye ne volna. A püspökök talán soha és sehol sem gyakorolták teljesen hatalmukat, mert azt megszorították nemcsak az egyház (a metropolitai intézmény, archidiaconatus stb. által), hanem az állam, sőt magánosok is, kik velök szemben patronatusi jogokat szereztek. És az egyház e praescriptioba hallgatagon beleegyezett, azt türte mindaddig, míg a világiak a praescribált jogokkal vissza nem éltek. . . .

Világos tehát az egyház ezen praksisából, hogy az autonómia is gyakorolható az ugynevezett világi vonatkozású jogokat és szervezete nem sértené az egyház isteni hierarchiáját, még azon esetben sem, ha tisztán világiakból állana is. Nem is a »licet«-ről van szó, hanem arról, hogy a létesítendő autonómia a tervezett alakban célszerű-e? Vajjon nyújt-e a 2/3 rész világitól álló testület elég garanciát arra nézve, hogy a kezébe lefektetett jogokat mindenkor az egyház javára fogja használni? Vajjon az autonómia szabadságot jelent-e az egyháza nézve, és a hitélet föllendülését-e, vagy sem? Ezzel a kérdéssel kellett volna az autonómia kongresszusnak legelőször tisztába jönnie, még mielőtt jelenlegi tervezetében elfogadta volna. Pedig ezen legfontosabb kérdésben, úgy hiszem, a legnagyobb könnyelműséggel járt el. A ki a kongresszuson

az előtte új igazságra, hogy a munkátalan szabadság és a gondtalan ekzisztencia nem minden. Kell még igen sok hozzá, hogy ha az ember megelégedetten akar élni. S ebből a kiindulási pontból azután tovább fűzte a gondolatait. Bús töprengéseinek tizenegyedik napján kitört belőle a keserű szemrehányás, hogy t. i.:

Miért is nem nősültem meg?

Ekkor lehunyta szemeit. Az ellustult fantázia lázas munkába fogott. A nyugalmazott táblabíró elképzelt: hogyan lenne most, ha neki felesége volna. Az asszony szép, szelid, tiszta világos kék köténykével, kövér fehér kezekkel ott sürgögne-forogna az ágya mellett, eligazítja a vánkósát, megcsókolja a homlokát.

— Nincs lázad édesem?

— Kell-e valami jó öregem?

Azután bejön a fia, a legöregebb. Lassan, lábujjhegyen lép az anyjához s a fülébe sug valamit.

Bizonyosan pénzt kér a huncfut, mert elveszett a földrajzkönyve, a tanár már észrevette, hogy nincs könyve s haza akarta kergetni az iskolából. A beteg boldog megelégedéssel nézi őket. Az a gyerek egész az apja, a feje, orra, válla, állása. S oda akar szólni az asszonynak:

— Add oda már neki azt a kis pénzt, én is így csaptam be az anyámat. . . .

... Az elképzelt boldog állapot eltűnt, Keserű felnyitja szemeit s megérti a sivár valót. Forró könnyek szöktek a szeméből.

— Nincs asszony! Nincs asszony!

Az asszony! az asszony! Az álomlátás óta ez foglalkoztatta szüntelen a beteg lelkét. Husz esztendő óta, mikor átesett az utolsó szerelmi kalandon, melyben egy járásbírósi irnok kika-

elhangzott beszédet: figyelemmel kísérte, hiába keresett e kérdésre csak némileg is kielégítő választ. A priori elfogadták a tételt, hogy az autonómia összehozza majd katolikusainkat, föllendíti a hitéletet; pedig ez a tétel nagyon is bizonyításra szorul.

Ugy gondolják a tervezett autonómia lelkes hívei, hogy az íjlesztő mérvben terjedő hitközönynek, különösen az intelligencia indifferentizmusának ezzel hatalmas gátat vethetnek. E vélemény nyel szemben úgy emlékszem eddigelé csak egy hang emelkedett a Kath. Szemle egyik idei cikkében, melynek szerzője (Mezőföldi) az autonómiához fűzött vérmes reményeket a kellő értékre iparkodik leszállítani. A hitélet föllendülését nem az autonómiától várja, hanem a reformált, bensőleg megújult klerustól. Igaza van. A katolicizmus megújulása sohasem kívülről indult meg, hanem mindig belülről: a reformált szerzetesség és az egyházas szellemben nevelt papság volt mindenkor az új iránynak kezdeményezője; annak lelkesedése és kitartó munkája segítette győzelemre. Mert nem szabad felejtenünk, hogy a katolicizmus nem az a bő köpenyeg, mint a protestantizmus, mely alatt a Krisztus-tagadó is szépen elfér, csak protestánsnak valja magát, ez elég az üdösségre. A protestantizmusnak belső összetartó kapcsa nincs, egész hitélete a külső összetartásban birja lényegét.

A katolikus hitélet a szentségekhez való járulás, az egyház parancsolatainak lelkiismeretes teljesítésében áll, ezt pedig nem fogjuk parlamenti ülésszékkel, bankettekkel és fényes toasztokkal elérni. Véleményünk igazolására tapasztalati tényre is hivatkozhatunk. Ott van Erdély; 48 óta van autonómiája, hitélete e mellett nem volt külön, mint Magyarországnak e tekintetben legutolsó egyházmegyéjében Pangott biz az ott is, mint széles e hazában, mignem egy lánglelkű püspök életre keltette a halottat, melyet az autonómia hiába keltegetett.

Nem akarjuk tagadni, hogy a katolikus ügyek iránt való érdeklődés fölkeltésére a külső összetartás létesítésére a tervezett autonómia sokban hozzájárulhat, de tagadjuk azt a föltevés-

pós leánya játszotta a főszerepet, Keserű lelkét nem foglalkoztatta az asszony témája. Eszébe sem jutott a nősülés, mintha szíve elszáradt volna az akták között. Ime most felébredt álmából a szív s követelte jogait.

Keserű István folyógyúlt. Mint a régi, élet-erős férfi kelt fel a betegágyból, de életmódját egészen megváltoztatta, asszonytársaságba járogatott. Meghívatta magát zsúrokra, bálokra mulatásokra, még a templomba is eljárt vasárnap délelőttönként: asszonyt látni. Szándékát nem is titkolta el barátai előtt sem. Az emberek eleinte csodálkoztak rajta, azután lebeszélni igyekeztek, Keserű ilyenkor keserűen kifakadt ellenük:

— Hát nekem nincs jogom a boldogságra? Hát olyan vén vagyok én már?

— Nem vagy vén, de mégis az vagy. Azt hiszed te ötvennégy esztendő aktamoly, hogy találsz olyan asszonyt, ki téged szeressen. Ha vén már, nem tud szeretni és csak kosztra jön hozzád; a fiatal pedig megcsal.

— Azt csak biztatók én rám! Felelte a táblabíró teljes komolysággal.

S kereste mindenfelé az asszonyt. Azt az egyet, kit az Isten neki teremtett. Mikor barátai látták, hogy fele sem tréfa a dolognak, ellátták jótanácsokkal, utbaigazításokkal. Hogy ide ne járjon, oda ne járjon, ne higgyen, ha csalogatják valamely lányos házba, ovakodjék attól a fiatal özvegytől, mert annak szegény és beteg az anyja, az is rátámáskodna. Keserű István nem utasította vissza a jótanácsot, csak bölíngatott a fejével.

— Majd meglássuk, mondogatta s legényesen pödörgette a bajuszát.

mely szerint ezt nem érhetjük el más módon csak az autonómia létesítésével, az évenkénti országos kath. nagygyűlések tartásával, miért fáradoznak egy olyan autonómia létesítésén, mely megnyirbálja a püspöki joghatóságot, mely a világi elemnek oly jogokat ad kezébe, melyekkel az esetleg vissza is élhet? Vagy annyira megbízhatók a mi világi katolikusaink, hogy minden utógondolat nélkül ruházhatnánk rájuk olyan fontos jogokat, mint pl. a főpapak jelölésének jogát? En kételkedem benne és kételyemben csak megerősít az első lateranumi zsinat. E zsinatnak fő tárgya, mint tudjuk, a pactum callixtinum volt s egyéb határozatai között az is található, hogy laikus, ha még oly jámbor volna is, egyházi dolgokban ne rendelkezék. Ez a canon már a pseudo izidori decretalisokban is föltalálható. Évszázados szomorú tapasztalatok indították az egyházat e határozatok hozatalára; látta az egyház, hogy a laikusoknak engedett jogok még egy jámbor életű Nagy Károly, vagy egy szt. Lajosnak kezében sem bizonyultak mindig áldásosaknak.

(Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

— Női munka-kiállítás. Ma már hatalmas, nemzeti színű falragaszok hirdetik, hogy a fejermegyei és székesfejérvári női munka-kiállítás a »Magyar Király« szállodában jövő hó 1-én déli 12 órakor megnyílik és tart bezárólag december hó 12-ig. A kiállítás naponként délelőtt 9 óráig este 6 óráig 'esz nyitva, melynek megtekintésére felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét. Belépő jegy ára 40 f., gyermekjegy 20 f., állandó jegy 2 kor. A kiállítók névsorát a következőkben sikerült összeállítani:

Göbel János György igazgató az elemi és polgári iskolák nevében. Gróf Zichy Lujza Nagy-Láng, Basch Janka, Gr Zichy Paula Fejérvári-Zichyfalva, Kuthy Jolán, Kuthy Viola, Lissiewicz Leopoldine Ercsi, Fittler Lujza, Fittler Vilma, Özv. Horváth Istvánné Veszprém, Gánszl Ida Moór, Basch Juliska, Füstér Frzsi, Füstér Margit, Verebi Végh Mária Veréb, Gerő Gizella, Lengyel Berta, Lengyel Erzsi, Gánóczy Elvira, báró Fiáth Illy Aka, Pfinn Istvánné,

Egy szép napon hire ment egy nagy szenzációnak.

Keserű István feleségül veszi a Tisza kávéház kaszír frajlját, a szöket, a kinek a fess hadnagyok udvarolnak.

Lelövöm azt, aki a menyasszonyomat bírálgatja, ordította Keserű, mikor a szörnülködő kifakadásokat hallotta. Elveszem, azzal vége: Enyém a felelőség. Boldog akarok lenni.

Mig az esküvő ideje elérkezett, háromszor vivott párbját a menyasszonya becsületéért.

Az esküvő a város gunyakaaja között ment végbe.

Boldog volt-e Keserű István, nem-e, ki tudja azt? Ugy gondolta, hogy ő most magához emel egy nőt, aki mindent neki köszönhet. Ez talán megbecsüli. És azután szép és kedves is volt.

Két hónap múlva megszökött az asszony egy színtársulat komikusával.

Keserűt azóta nem látta senki abban a városban. Éj idején hurcolkodott el a hetedik vármegyébe, ahol senkit sem ismert s öt sem ismeri senki. Abban a városban is volt törvényszék.

Keserű alig, hogy letelepedett, fölkereste a törvényszéki elnököt s bemutatkozott neki.

— Miben lehetek szolgálatára kollega ur, kérdezte az elnök.

— Elnök ur, adjon nekem valami díjnoki állást. Nem azért mintha rá volnék szorulva, mert hála Istennek elég vagyonom van. De megutáltam ezt a henye életet.

Es Keserű István, a nyugalmazott táblabíró buzgón másolgatja az aktákat. A díjnok kollégák gyakran hallják a kifakadást. Hej miért is mentem én nyugalomba a negyven év előtt!

Csikós Gyula.

ternitz József 40 40 fill., S. L., Wachtler Andrásné 20 20 fillért. A felülfizetőknek a rendezőség mond szives köszönetet.

— **Halálozás.** Részvétellel értesülünk, hogy Riffer Nándorné, a nyugalmazott teési főerdész áldásoslelkű neje f. hó 24-én d. u. 4 órakor meghalt. Temetése holnap, 29-én d. u. 3 órakor lesz. Dr. Riffer Géza, a helybeli Szent-György kórház segédorvosa az elhunytban szerető édesanyját gyászolja.

— **A gyermek haragja.** Az igazságügyi palota építésénél volt alkalmazva Király Mária falu-battyányi illetőségű napszámosnő, a kit tegnap egy 13—14 éves gyerekkel, a ki ugyanott dolgozott, szóváltásba keveredett. Addig vitakoztak valami csekélység fölött, mignem a surján gyerek dühbe jött s a kezében levő lapattal oly erővel ütött a leány balkarjára, hogy az fájdalomában menten összecsett. Az orvosi vélemény szerint a sértés 20 napon belül gyógyul meg s így a megmondolatlan gyerek súlyos testi sértés vétsége miatt a bíróság elé kerül. A gyerek, mikor látta tettének következményét, nyomban megugrott s a rendőrség eddig csak annyit tudott a vizsgálat folyamán megállapítani, hogy »Kerger« névre hallgat.

— **Halál az uton.** Tegnap egy beteg, erőtlen alak vetődött az Iszka-Szent-Györgyhöz tartozó hosszúhegyi pusztára. A kasznár látta a gyengén öltözött vándor súlyos állapotát, nyomban befogatott s beszálltatta a helybeli Szent-György kórházba. Mire azonban Fejérvárra érkeztek, a beteg már halott volt. Az orvos-rendőri vizsgálatot dr. Árókay Antal ker. orvos végezte, a ki már be is adta a főkapitányhoz jelentését — telefonon. E jelentés szerint az elhunyt Stern Béla pincér, illetőségi helye megállapítható nem volt. Reméljük, hogy Reé István a ker. orvos telefonon benyújtott hivatalos jelentésével nem elégszik meg.

— **Kézrekerült tolvaj.** Győri Lajos sárbogárdi lakos udvaráról f. hó 16-án virradóra 18 kéve szalma eltűnt. A károsult feljelentésére a csendőrség megindította a nyomozást, mely néhány nap alatt eredményre vezetett. Göbolyós János sárbogárdi lakos személyében akadtak a tolvajra, a kinél meg is találták a kéréket hiány nélkül, de találták egy kőolajos hordót is, mely e hó 20-án veszett el Arany Sándor sárbogárdi lakos udvaráról. A tolvaj feljelentett a sárbogárdi járásbírósnál.

— **Harc a csárda mellett.** Nagy János pusztá-pettendi lakos f. hó 24-én az esti órákban Nyirő Károly és Schuster Gusztáv gépekkel, továbbá Pabrányi Ferenc gazdával Nyékről hazafelé ballagott. Ugy fél 9 óra tájban értek a pettendi csárdához, a hol Nagy elbucszott a kompániától, alig tett azonban tovább néhány lépést, midőn Jakab József, Becsei József és Oroszi István pusztá-pettendi lakosok megtámadták, hogy régi bosszújukat kitöltsék. A verekedés folyamán Jakab előrántotta zsebkését s Nagy fejét megszurta úgy, hogy kocsin kellett lakására szállítani, a hol dr. Spáth Henrich orvos kötözte be a tátongó sebet. Jakab a csendőrök előtt tettét beismerte, az ügy a bíróság elé kerül.

SZÍNHÁZ.

1901. november 26.
San-Toy, Sidney kacagató jelenetekben gazdag darabja kétszer egymásután telt házat teremtett s a mi nálunk ritkaság, valószínűleg még néhányszor színházba vonzza publikumunkat, noha az operettek hanyatlásában egyik lefelé menő fokozatot jelzi a San-Toy. Szerző a Gésákban, úgy látszik egész erejét kiadta. Ott ugyan felemelte, sőt elsőrangú tényezővé tette a tánczot, de nem a zene rovására. Ha nem is valami

tűneményes zenei alkotás, de van benne eredetiség, dallam és szépség, mely még mindig erősen küzd a tánc-operett elnevezés ellen. Innen kezdve a tánc mindjobban felülkerekedik, míg végre a zene teljesen elvész San-Toy-ban. Ugyanitt a tánc sem bír már önállóan megállni, koreografikus erőlködésé süllyed, ép úgy a zene is egy kiégettnak látszó tehetség erőlködését mutatja. Alig van benne olyan részlet, mely az embert megragadná. Ezek közt is többször az ragadja meg figyelmünket, mennyire emlékeztet ez vagy az a rész — valamely már hallott zene-számra.

San-Toy mégis vonzza a közönséget, noha zenéje gyenge, meséje vékony, itt-ott ötletes, ámde Sidney neve, az újdonság ingere s a rendező ügyessége biztosítják egy ideig a közönség érdeklődését. A rendező nálunk megtette a magáét. Az unalmas és hosszú első felvonást az ő ötletes és erélyes rendezése tette élvezetessé. Az előadás egyebekben is egyike volt a sikerülteknek. San-Toy szerepében kedves volt Földi Frida. Énekekkel és könnyed tánczokkal egyaránt viharos tapsokat aratott Szalóczy Irén (Dudley); neki jutottak egyébiránt a dallamosabb részek s ez persze csak növelte a hatást. Szép hangjával, biztos intonálásával most nagyon tetszett Huckstädt Irén, a kit nagy kár, hogy oly ritkán hallunk. A férfiak közül diszkrét s ép azért hatásos komikummal játszotta meg szerepét Tisztai (Csu-li); nem tulzott, hanem igazán művész mérséklettel tette szerepét kedvessé, kacagtatóvá. Benne Szalóczy ügyes partnert talált. Ferenczy, Havass Ignády ügyesen oldották meg feladatukat s tekintve, hogy a kar jól be volt tanítva, a zenekar fegyelmzetlensége annál inkább feltűnt.

Nyiltér.*

Nyilatkozat.

Alulírottak ezennel kinyilatkoztatjuk, hogy a »Székesfehérvári Friss Újság« f. évi november 23-án megjelent számában a »Hirek« rovatában Kovács István velencei jegyző ur ellen irt közlemény merő kóhalmány és rágalom, a mennyiben nevezett jegyző ur f. hó 20-án Freud Sámuel nyéki lakosra rá nem ordított, — nemhogy ezen szavakat »ha még egyszer ilyen dologgal jön ide, kibotozom,« de legkisebb sértő vagy goromba kifejezést sem használt, — botrányt nem idézett elő.

Ennyit az igazság érdekében kinyilatkoztatni kötelességünknek tartunk, addig is míg nevezett jegyző ur a megejtendő vizsgálat alapján ezen ügyben tisztázní fogja magát és ezen rágalomért magának a bíróság útján elégteltet fog szerezni.

- Velenczén, 1901. november 24-én.
Nadapon,
Schwartz Filöp s. k., Kovács Géza s. k.,
jegyző. s. jegyző.
Schmid János s. k.,
esküdt.
Kailbach János s. k., Horváth Pál s. k.,
bíró. bíró.

A »Székesfehérvári Friss Újság« által hozott és engem rágalmozó közleményből kifolyólag magam ellen vizsgálatot kérem. — Nyugodtan nézek a legszigorubb és »legsürgösebb« vizsgálat elé, mert akik engem ismernek jól tudják, hogy úgy a hivatalban, mint ezen kívül mindenkivel szemben és mindenkor illetmudással vagyok, magamról meg nem feledkezem s hiszem, hogy annak utja és módja szerint sikerül elérnem azt,

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

hogy a nevezett lap »a legmegbízhatóbb helyenél is megbízhatóbb helyről fogja híreit venni. Velenczén, 1901. november 25-én.

Kovács István,
jegyző.

Egy korsó sör 14 krajczár.

Vendéglő megnyitás!

Bátor vagyok a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy a

Városház-köz 4 sz. alatt

(Obermayer-féle házban) lévő vendéglő helyiséget kibéreltem és azt a mai kor-nak teljesen megfelelően újonnan átalakítva, a n. é. közönség kényelmére berendeztem és megnyitottam.

Ma pontla kitűnő villás reggeli, frissen csapolt Dréher-féle márcziusi sör, valamint hideg és meleg étkek úgy jó hegyi borok kaphatók.

Minden törekvésem oda fog irányulni, hogy ezen a téren két évtizedet meghaladó időn át szerzett bő tapasztalatom és szakismereteim felhasználása mellett pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által a n. é. közönség teljes bizalmát és meglegedését kiérdemeljem.

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába és jóindulatába ajánlva maradtam

Székesfehérvár, 1901. november hó.

Kiváló tisztelettel

ROSTÁSY SZABÓ REZSŐ
vendéglős.

1651

Egy korsó sör 14 krajczár.

FRANK BALÁZS

kutmester (I. Öreg-utca 5. sz.)

Elfogad kut-furást, ásást, szivattyu-javítást, vízvezeték és tüdőberendezéseket. Minden e szakbavagó munkát jutányosan és pontosan végez.

Szőlőoltványok

Azoknál a legkiválóbb 22 bor- és csomagtalajokban feltüntetett, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia cuneata és magyark Uradalmaknak, községeknek három évi töltenztése is adja.

Dícszemetek.

Orsiai jövedelmét biztosító és hűvelő, csak tenyészidőre számot adó, hanem az utóbbi időben rendkívül szerencsés.